

Adeea de tot așa se pricep oamenii între ei și pot înțelege unul altuia sufletul.

Se poate cineva numi oare adversarul unei idei, unei păreri, unei sisteme, numai și numai pentru că nu e în stare să aibă, necum să împărtășească o idee, o părere, o sistemă? Dar dacă nu pot avea, nici nu pot împărtăși vreuna, va să zică atunci sunt egal adversarul tuturor și oricărora; și dacă, ast-fel, sunt adversarul oricărora, sunt prietenul oricărora altelei contrarie aceleia. Care va să zică, aș fi în același timp și prietenul și adversarul oricărui idei, păreri, sau sisteme... Dar asta ar fi absurd.

Ei bine, nu! Orice idee, părere sau sistemă, pentru mine e absolut, în sensul cel mai absolut, indiferentă. Nu o pot nici prețui, nici desprețui, nici primi, nici respinge, nici aplauda, nici suera. O idee, părere sau sistemă, orî va trece pe dinaintea mea, orî va trece pe dinaintea unui par de telegraf, a ceeași urmă va putea lăsa. Ce poate să aibă valoare și preț pentru mine este talentul, puterea cu care acea idee, părere sau sistemă, cu desăvîrșire nule prin ele înse-le, se pot susține și manifesta față cu posibila mea iritabilitate intelectuală.

Puțin le pasă la două ochi iubitori de lumină, puțin le pasă de dimensiunile, sistema de rotațiune și revoluțiune, în genere de legile cosmice cari stăpînesc existența și mișcarea unei departate stele: ea va însemna pentru ei numai atîta căte raze de lumină poate cumva să le arunce de acolo de unde neînțeleasa putere i-a poruncit să se ale.

Căci lumina nu o judec, ci o vîz, și bucuria mea e potrivită cu intensitatea cu care ea a ajuns la mine, iar nu cu judecata mea despre bogăția și condițiile isvorului care mi-a trimes-o.

Gheera e un critic de sistemă, ca orice critic serios; sistema lui însă puțin mă importă; ce mă importă e talentul cu care el și-o urmărește.

E, în adevăr, un om de mare talent, care mi-arunca, cu articolele lui, multă lumină. Volumul lui din urmă și mai ales articolul despre Coșbuc mi-au dat o mare mulțumire intelectuală. Una poate și mare mi-au dat-o cele câteva rânduri privitoare la producțiile mele literare. Gheera e singurul critic care se ocupă serios de aceste lucrări, cu mai multă bunăvoință, poate, de-cât ele ar merita. Se înțelege, ca om ce sunt, nu pot rămânea neatinse de această însemnată onoare și regret că nu pot plăti talentului critic îndatorirea de inimă care mi-o fac cu atîta grațiositate: eti, încă odată, nu sunt critic. Astfel dar, ce aș putea zice mai mult de cât am zis despre tricele lui?... poate, după obiceiul pămîntului, deplorable plătitudine amabile, sau observații de pretenție ridiculă... Nu... El n'are în niciun caz nevoie de rușinarea mea.

Mai la urmă, Gheera are destulă conștiință de talentul lui, ca să nu mai aibă nevoie de complimente banale, nici să i'mai pese de desaprobari puerile și precipitate; se va mulțumi de sigur perfect cu o salutare călduroasă din partea prietenului său îndatorat,

Caragiale.

măre de cit două publicări, din care una de multă valoare națională. Anume: *Iancu de Hunyad*, cercetare istorică, de Iosif Bălan.

E o lucrare conștiințioasă, foarte folositoare, căci ne e împropășează încă o dată, unele din momentele trecut al istoriei noastre, momente în care românii au făcut gloria regatului maghiar.

Iancu de Hunyad, pe care Ungurii, Sirbii și Romii și l'au disputat în continuu pînă într-o vreme, a rămas ca sigur constat istoricește, că a fost român de baștină. Scriitorul maghiar un falvy, care nu poate fi trecut măcar cit de puțin drept simpatizator al rominilor, arată aceasta în Istoria sa.

El spune că Iancu (Ioan) de Hunyadi era român curat. «Moșul lui a fost Șerban, tatăl său a fost Voicu, iar unchiul lui a fost Mogoș și Radul. Numele familiar «de Hunyad» sau ungurește «Hunyadi», care-l poartă familia provine, după cum ne spune Hunfalvy — de la posesiunea regală «Hunyad» daruită deja lui Șerban, moșul eroului nostru», zice autorul monografiei.

Apoi după ce arată, în cercetări minuțioase, rolul pe care l'au avut românii în luptele întreprinse de acest mare eroi, d. Iosif Bălan, strîștește, zicînd:

Cred că prin scrierea de față mi-am ajuns scopul, ce mi-l'am propus, adică a dovedi în mod critic, pe baza celor mai noi cercetări istorice, că cel mai mare eroi, cel mai genial beliduce al Ungariei a fost român, cu numele lui original a fost Iancu al lui Voicu (filius condam Voyk de Hunyad), că în graiul popularului a fost numit Iancu Sibiianul, adică Ardeleanul; iar în actele oficiale latine: Iohannes de Hunyad, și ungurește Hunyady Iános.

Și, mai departe: «În fine cred că mi-am ajuns și acel scop, să arăt în treacă și meritele, ce le are poporul român pentru patria aceasta, unde el azi a ajuns a fi considerat ca străin.»

Această mică lucrare deci, a d-lui Bălan, prezintă după cum se vede, multă însemnată din punct de vedere istoric și mai ales național.

«Biblioteca noastră» a publicat în primul său număr niște «nuvele și schițe» ale d-lui Secula, iar numărul viitor care va fi dublu, va cuprinde versuri și proză inedite de premiul nostru poet transilvănean G. Coșbuc. Un alt număr va fi ocupat de talentul novelist *Iou Gorun*.

Biblioteca este pusă sub direcția d-lui Enea Hodoș, care merită deosebite laude pentru această folositoare întreprindere.

De altminteții românii de peste munți, au deja de multă vreme o bibliotecă «populară», în adevăratul sens al cuvîntului.

Din bibliotecă noaste de popularizare, nu știu dacă țaranii noștri au citit sau măcar au văzut un singur număr. În Transilvania însă, nu e casă în care o dată cu gazeta să nu se găsească și cite-va broșuri rominești.

Cel mult dacă găsești pe la noi «epistolia» ori «Minunele Sf. Sisoie».

Și noi suntem liberi, suntem «Belgia Orientului», și avem grațuitatea și obligativitatea învățămîntului!

...Dar poate e mai bine și așa!

Zara

Societatea profesorilor secundari din România, înființată la 24 Ianuarie a.c.; societatea are scopul de a concentra munca tuturor profesorilor secundari pentru înălțarea învățămîntului.

Între diferitele mijloace pentru ajungerea acestui scop, societatea a hotărît să inițieze concursuri generale între elevii școlilor secundare, iar pentru anul viitor va organiza și conferințe școlare.

Publicăm programa concursului general, ea se va ține în zilele de 24 și 25 Iunie, a. c., astă dată numai între elevii claselor superioare ale liceelor de băieți din București și elevii școlilor normale de institutori, în localul Institutului Schewitz Thiérier, strada Scanne No. 51.

Pentru anul acesta s'a hotărît să se ție numai următoarele probe:

1. O compoziție literară în limba romină care se va face la 24 Iunie, în orele 8—11 dim.
 2. O traducere din latineste în rominește, care se va face la 24 Iunie, în orele de la 4—6 p. m. Concurenții vor aduce autorii ce se propun în clase și dicționare.
 3. O lucrare de desen cu mina liberă după modele date de către comisiune.
 4. O lucrare de caligrafie care se va face la 25 Iunie, ora 10—11 dim.
- Probele vor varia după clase. Elevii vor aduce cele necesare pentru scris sau desen.

5. Exerciții de gimnastică, care se va face în prezența publicului.

Elevii doritori a concura la una sau mai multe probe se pot înscrie pînă la 20 Iunie la Părintele Simeon Popescu, secretarul comisiunei, strada 11 Februarie, No. 13.

A apărut No. 23 din *Foia Interesantă*, de sub îngrijirea d-lui G. Coșbuc, cu următorul cuprins:

Ion prostul, *Eros*, poezii de *Caragiale*; *Ursa major*, *Salcia și plopul de Coșbuc*; *Să văză toți pe dracu*, de *P. Vulcan*; *Mai vină*, poezie de *Gr. H. Petroni*; *Ziaristica*, de *T. Adam*; *Opera romină*, de *O. Spirescu*; *Amintiri*, de *Mihăescu*; *Telegraful fără sîrmă*, de *X.*; *Resurrecțiunea*, poezie de *M. Osias*. Roman: *Afrodita*, de *Pierre Louys*.

Ilustrațiuni: — *Portretele Reginei Victoria a Angliei*, la diferite vîrste; *Aparatul inventat de Guglielmo Marconi*, pentru telegrafia fără sîrmă. Ilustrațiile romanului *Afrodita*.

ȘTIRI MARUNTE

Inginerii uniunii căilor ferate germane cari au vizitat ieri Sinaia și Castelul Peles, s'au întors aserări în capitală, încântați de pitorești priviri ale acestor frumoase localități.

La concursul ținut pentru catedra de istorie bisericească de la seminarul din R. Vilcea, a reușit dintre patru candidați, d. Nicolae Mateescu, licențiat în teologie.

D. general Băicoianu, inspector al cavaleriei, a plecat în inspecții.

D. Penescu, prefectul orașului Iași, a sosit în capitală, în afaceri de serviciu.

REZULTATELE

Neaplicării legii minelor

Guvernul și companiile străine. Noui descoperiri de mine de petrol—România și capitalurile străine

Guvernul și companiile străine

D. Alimăneșteanu, șeful serviciului minelor, în raportul său adresat consiliului de miniștri în privința aplicării cit mai neîntîrziată a legii minelor, a arătat că capitalurile străine, cari au solicitat să se plaseze în explorări și exploatări de mine în țară,—desperate de reaua voință a guvernului,—caută acum să se plaseze în mari întreprinderi în Asia.

Știm, că d. colonel Fitz-Georges, care reprezintă o companie de capitaliști din *Englita*, solicitînd de două ani aplicarea legii minelor și-a pierdut în cele din urmă răbdarea și a plasat capitalurile pe cari le reprezintă, în Indii și în Persia.

Știm că *Pfalzische-Bank din Mannheim*, în Germania, care vroia să ia în exploatare toate puzurile de petrol din țară cu un capital de 30 milioane de lei, după un an de solicitări zadarnice, a renunțat la această întreprindere.

Ba se mai spune, că Banca industrială din *Budapesta*, care s'a angajat cu zece milioane de lei în explorări de petrol, a cunoscut mereu prilej ca încetul cu încetul să se retragă din această întreprindere.

Tot așa și compania englezească, care acum trei ani a început să ia exploatarea minelor de antracit din *Schela-G. rj.*, e hotărîtă să se retragă la toamnă, dacă pînă atunci nu se vor aplica cele două legi votate sub guvernul conservator.

Nouă descoperiri de mine de petrol

Unele companii, plictisite de a nu mai putea face nimic în România din pricina ignoranței și a relei credințe a guvernului, au trimes ingineri specialiști în *Asia*, *Australia* și insulele *Iava*, *Sumatra* și *Celebes* ca să facă studii geologice. Și cercetările au fost în parte încoronate de succes, căci în Japonia s'au descoperit acum cite-va săptămîni straturi foarte bogate de petrol. Explorările făcute pînă acum permit a presupune că terenurile petrolifere descoperite în Japonia, nu departe de *Iokohama*, capitala imperiului, sînt mult mai bogate de cum au fost

acum citi-va ani cele din *Caucazia* și *Pensilvania* (America).

Cum brațele sunt incomparabil mai ieftine în Japonia, de cit în Europa, de sigur chehuielele mari de transportare a petrolului în Europa, vor fi compensate prin eflințata muncii.

Pester Lloyd crede că după două ani petrolul din Japonia va putea susține cu succes orice concurență nu numai cu petrolul american sau cu cel caucazian, dar chiar și cu un eventual cartel al producătorilor de petrol din America, *Caucazia*, *Galiția* și *România*.

România și capitaturile străine

Temerea exprimată de d. inginer *Alimăneșteanu* în raportul său către consiliul de miniștri, începe să se realizeze: o parte a capitalurilor străine, gonite cu răutate din România de către d. Sturdza, se vor plasa în exploatarea de petrol din Japonia. Și cea-altă parte continuu cercetările sale prin alte țări.

Și e firesc să se facă așa. În *Englita*, *Germania*, *Fransa* și *Olanda*, capitalurile sînt atît de multe, în cit abia pot rentă 1 jum.—2 la sută în chiar cele mai mănoase întreprinderi. Deci capitaliștii au căutat întreprinderi mari în alte țări, unde capitaturile lor să producă ceva mai mult ca în Occident. Și legea minelor votată sub guvernul conservator, a fost un moment binevenit pentru dînșii ca să caute teren de exploatare în România. N'au reușit și au plecat mai departe.

INVĂȚĂMÎNTUL PRIVAT

Unde Statul nu poate face pentru școală, într'un timp relativ scurt, ceea ce s'a făcut în alte State vechi, în curs de veacuri, acolo învățămîntul privat, nu numai poate fi folositor, dar este absolut indispensabil. Ceea ce Statul cu mijloacele sale restrinse nu poate face, într'un timp dat, trebuie să facă particularii din propria lor inițiativă. Aceasta este un adevăr mai mult decît banal. De aceea, trebuie să constatăm cu plăcere că la noi, ca pretutindeni, unde condițiile sînt la fel, învățămîntul privat a luat, alături de cel public, un avînt imbuensator. Și mulți dintre cei mai distinși bărbați ai noștri și-au făcut studiile în pensioane.

Prin aceasta nu vreau să fac apologia învățămîntului privat, nu vreau să zic că în acest învățămînt nu se vor fi făcînd greșeli; nu, pentru simplul cuvînt că, ori unde se găsească oameni supuși greșelilor, să fac și greșeli: în învățămîntul privat ca și în cel public. Nu vreau să susțin, cu orice preț, inițiativa particulară, în materie de școală, dar ceea-ce cred că sînt în drept să cer de la Stat, în propriul său interes, este că să protegă învățămîntul privat, cită vreme nu-l poate înlocui prin mijloacele de care momentan dispune. Vorba Romînului: «rău cu rău, dar mai rău fără rău». Dacă nu s'ar simți nevoia învățămîntului particular, el n'ar putea exista, ar cădea de sine.

Ei bine, autoritățile noastre școlare, nu numai că nu caută să aprecieze și încurajeze învățămîntul particular, dar se pare că, vreau pur și simplu să-l distrugă, fără să pună ceva în locuri. Aceasta reiese aproape din toate măsurile, mai mult de caracter polițienesc, luate, mai ales, în ultimii ani.

Aceste dispoziții nu numai că nu sînt de nici un folos învățămîntului public, dar ele mai sînt și o muncă zadarnică.

Trebuie să fie cineva cu desăvîrșire certat cu ideea evoluției naturale a lucrurilor, ca să ia asemenea măsuri inutile.

Învățămîntul privat n'are trebuință să fie anihilat prin dispoziții indirecte, el are să căză treptat și sigur, în măsură ce se va desvolta învățămîntul public.

Prin urmare, prima noastră grijă trebuie să fie nu nimicirea învățămîntului particular, care de ocamdată se impune, ci înălțarea celui public.

Comisiunile examinațoare

La noi lucrurile, pare că, se petrec cu totul invers. D. Ministru, în conformitate cu noul Regulament școlar,—care fie zis între noi, este de o valoare contestabilă—a cerut tuturor Direcțiilor să-i comunice numele Profesorilor, indicînd tot odată, cari sînt și cari nu sînt angajați la Institutele private respective. D. Ministru, sub pretext că Profesorii angajați ar putea fi parțial în darea notelor, alcătuiește din profesorii neangajați comisii pentru examinarea particularilor.

Aceste comisii, nu numai asistă la examinarea elevilor sau elevelor din Institutele cu drept de a libera certificate, dar ele singure au dreptul după lege să dea notele. Intenția d-lui Ministru, fără îndoială, este laudabilă, dar rezultatele ei practice sînt cu desăvîrșire funeste învățămîntului național.

În adevăr, d. Ministru, voină să scape de un rău închipuit, s'a isbit de unul real. Abstracție făcînd de faptul că alcătuirea comisiilor din

Profesorii neangajați, pentru orasele provinciale n'are rațiune de a fi, neexistînd Institute private, elevii cărora să nu urmeze și la școlile publice; dar această dispoziție își are și desavantajele sale, la cart poate că nici nu s'a gîndit d. Ministru.

În adevăr, se știe că la Institutele particulare din provincie sînt angajați tot ce au școlile statului mai bun și mai capabili, nu rămînînd neangajați, de cit cel prea ocupat sau cel cari n'au avut încă timp să-și facă o reputație din cari, vînd nevrînd, trebuie să se alcătuiească comisii pentru examinarea particularilor.

Așa se întâmplă că profesorul de religie, de franceză sau de geografie să examineze la limbile clasice, la istorie sau la filosofie. Această este o curată absurditate.

Spirit bănuitor

Dar d. Ministru și-a zis, și poate cu drept cuvînt, că profesorii angajați pot fi parțial, favorabilii elevilor sau elevelor. Aci poate să aibă dreptate, dar poate să și greșescă d. Ministru. Că se vor găsi și printre profesori, ca în toate cele-altă ramuri, oameni venali, caractere de cauciu, nu mai încapă îndoială. Deci, nu în această bătălie, ci în caracterul unilateral al dispoziției ministeriale stă toată greșala. Nu contest că pot fi bănuți unii profesori angajați, dar ce-l îndreptățește pe d. Ministru să creadă că profesorii din comisii vor fi drept și imparțiali? Iată la ce nu s'au gîndit de ajuns alcătuitorii noului regulament. Credem că este și mai pedagogic și mai conform cu interesul, bine priceput al școlii, ca să fi favorabil și drept față cu elevii, de cit nefavorabil și nedrept. Dacă, în cazul prim, răul este posibil, în al doilea este absolut sigur. Iată cum d. Ministru, cu toată bunătațea intențiunii sale, nu s'a gîndit de sigur că, împart în două tabere obișnuit duse una alta. Și dacă profesorii angajați în Institute, ca cel mai cu greutate, pot fi bănuți de parțialitate, profesorii neangajați ar putea fi după principii bănuieți înăgurat de d. Harel) de două ori bănuți: a) ca dușmani ai colegilor lor angajați, pe cari au tot interesul de a-i complota; b) ca dușmani ai Direcțiilor de Institute, răsunîndu-se ast-fel contra bieiilor elevi nevinovați.

Dar chiar abstrăgînd de această nefavorabilă dispoziție sufletescă, care nu se împacă nici cu dreptatea nici cu imparțialitatea, odată ce exclud din comisii aproape pe toți profesorii specialiști și buni, cum vor putea cel-altă examina, aprecia și nota răspunsurile elevilor, asupra unor materii străine pe cari ei înșiși nici nu le predau, nici nu le pricep de cit în cazul cel mai bun, foarte superficial? Ast-fel soarta elevului celui mai distins este lăsată la voia întîmplării.

Ce fac delegații ministerului

Aceasta pentru particularii, cari dau examen la școlile publice. Dar, în Institutele cu drept de a da examen în interior și a libera certificate, să petrec lucruri și mai nostime. Profesorii specialiști examinează, iar delegații dau notele. Rare ori cînd asista comisii întreaga, mai totdeauna delegații asistă pe rînd după cum sînt sau nu liberi de examen la școlile publice.

Adeea se întâmplă că cel de partea literară să asiste la partea științifică și vice-versa. Dar chiar excludînd acest neajuns, care, cu puțină bunăvoință, poate fi evitat, admițînd că asistă întreaga comisiune, cum pot membrii ei aprecia mai bine de cit colegul lor specialist, care examinează, cită vreme ei predau alte materii, iar din cele la cari asistă spre a da note, nu știu de cit ce le-a rămas din liceu, decît, în cazul cel mai bun o zece parte cit un elev sau o elevă cu materia bine studiată anume pentru examen, pe care totuși să-i aprecieze? Și ceea ce formează culmea hațocurii, aceste comisii nepriecute, dau singure notele fără măcar să consulte pe profesorii examinatori. Ast-fel elevilor sau elevelor, cari în cursul anului au avut 8 și 9, comisia le dă 2 și 3.

Atît de o cam dată. De alt-fel sînt ferm convinși că observațiile mele sînt începutul după care va urma o serie de proteste din toate părțile contra acestor comisii non plus ultra...

Tot o dată credem că greșelile acestor comisii vor sluji la propria lor desfășurare, iar d. Ministru va avea o iluzie mai puțin și o experiență mai mult.

Profesor.

Știri militare

Inspectorul cavaleriei a adresat, sînt acum cite-va luni, tuturor comandanților de brigăzi, un ordin circular, foarte detaliat prin care li se cere a-și da părerea asupra mai multor chestiuni privitoare la completarea organizării a acestei arme.

Mai toți comandanții de brigăzi sînt de părere a se spori în prima linie efectivele în cași oameni ale escadronelor permanente, a înființa la fie-care regiment un al 5-lea escadron, de deșos, a se schimba actuala șar și a se renunța la remontarea din Austro-Ungaria, a se înființa bateriile călărețe necesare cavaleriei independente, care să compeze în această armă și a se aduce oare-care modificări în regulamentele tactice, din cauza schimbării tacticii de luptă a acestei arme.

Înaintea justiției. M'am apucat deci și am cetit cu de-a mîruntul pedepsele prevăzute în hotărîrea tribunalului, și am văzut, că art. 253. rostește următoarele:

1. Cel ce va prefăce act domnesc sau judecătoresc, cum și cel ce va face mincinoase iscălituri sau peceți: unul ca acesta după împrejurările faptelor se va pedepsi, adică, de va fi vinovatul din cei poșigi, se va bate la poarta curții gospod cu toaie și se va osîndi la groapa Oenil pentru un an de zile, iar de va fi din cel mai de ispravă, îmbrăcîndu-se în strae fărîmeste, se va trimite la mănăstire pentru un an de zile.
2. Cel ce va face mincinoase scrisori a particularnicilor sau va prefăce pe cele adevărate de deosebite glăsurii:

Să se veghească cu o pedepsă mai măsurată adică cu bătaie, și cu închiderea de șase luni.

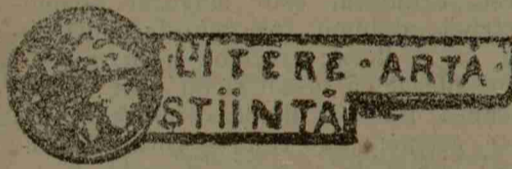
3. Cel ce cu mincinoasă diată, sau danie sau alte scrisori mincinoase va amăgi judecata spre a se face nedreaptă hotărîre:

Unul ca acesta să se vagehască cu pedepsa hotărîtă la tema al doilea.

Pentru acești mai sus arătați, pe lingă celelalte, să se serie și în condica șireților.

În privința existenței acestei condicii, cercetînd în trecut deosebitele legislații penale care s'au succedat și au avut țarie la noi în Moldova, n'am găsit nimic despre o asemenea condică, în care se scria numele vinovatului cu fapta comisă, ne avînd alt scop de cit a lovi în moralul delinquentului.

Pedepse de asemenea natură, tîntlim în legislațiunile noastre penale, încă din timpurile cele mai vechi. Așa în pravila lui Vasile Lupu Vodă pe lingă următoarele soiuri de pedepse: tăierea capului, arderea de viu în foc, tăierea capului mai întîiu, apoi arderea trupului în foc, înțeparea, spînzurarea, scoaterea ochilor, tăierea minilor, tăierea nasului, vîrsarea de plumb topit în gură, însemnarea la nas de o parte, pecetluirea la mină, bătaia cu toaigul, bă-

IANCU DE HUNYAD

O interesantă publicațiune periodică a început să apară de cit-va timp în Caransebeș. E vorba de «Biblioteca noastră» o publicațiune în felul și forma aceleia a d-lui Müller. Această nouă bibliotecă a fraților noștri de peste munți, pînă acum nu nu-

T. BURADA

CONDICA ȘIREȚILOR

O VECHIE INSTITUȚIE JURIDICĂ

În anul 1851, stăpînitor pămîntului Moldovei fiind Grigore Alexandru Ghica Vodă, s'a descoperit în Iași o bandă de plastografi, alcătuită din mai mulți boeri și avocați în tovrășie cu evreul Ilie Holman și Gheorghe Caruz, grec de origine, care era uneltitorul plastografilor descoperite, avînd mare gîlbăcie a imita scrierea și subscrierea ori cut.

Plastografia nu era ceva necunoscut la noi în țară, ea fusese practicată încă din timpurile vechi, mai cu seamă de călugării greci, în scop de a despoia pe oamenii de averile lor în favoarea minăstirilor ce le erau închinăte. Ast-fel egumenul monastirei Pîngărași, grecul Nil (1631) puse pe popa Pavel să falsifice un document în favoarea monastirei lui. Alte falsificări se vād făcute de călugării greci de la biserica Golia.)

Faptele comise de banda de mai sus erau grave. Ei au plastografiat iscăliturile oame-nilor celor mai cu vază și mai avuți din țară. Așa au plastografiat scrierea și subscrierea logofătului Costachi Conachi, unul din pro-

Xenopol. Istoria romînului Iași 1890 Tom. III pag. 454.

prietarii cei mari ai Moldovei, trecut din viață la 1849, două ani înainte de a se descoperi făptuitorii, iscăliturile răposatului Mitropolit al Moldovei și Sucevei, Meletie, a Episcopului de Roman, Veniamin Rosetti și alții.

Actele plămîtute de acești plastografi, prin care se îndatora la plăți de sumi colosale averile persoanelor pe a căror socoteală ele se fabricau, au deșteptat pe moștenitorii acestora, cari urmînd pe făptuitorii, i-au descoperit dîndu-i pe mina justiției.

Toată lumea, de la mic pînă la mare, mai cu seamă boerit cel mai avuți, erau înspăimîntați de această faptă; și, ducîndu-se la Domn, au cerut asigurarea averei lor și pedepsirea făptașilor.

Domnitorul ascultînd tînguirea boerilor a poruncit să se cerceteze faptele cu de-amăruntul, și făptașii să se dea judecăței fără întîrziere.

Aducîndu-se, la îndeplinire porunca domnească, Tribunalul criminalicesc, prin hotărîrea sa din 15 Iulie 1853, răsămă definitivă, potrivit art. 253, 170, 143, 140 din condica criminală din 1826, osîndește pe făptuitorii, după gravitatea faptelor lor, pe unii ca să stea închiși la mănăstire spre canonisire, pe alții să se globească la cutia milelor, pe avocați numiți pe atunci vechili, să li se ridice dreptul de a se mai putea înfățișa înaintea tribunalelor din țară, spre a apăra pe impričinați, făcîndu-se prin fapta lor «nevrednici de a profesa epanghelma de ve-

chil»; pe cei cinstiți cu ranguri de boerie, potrivit art. 358 Reg. org., să se degradeze în vileag, prin îmbrăcarea de sucmană.

În ziua de 18 Iulie 1853, se execută hotărîrea tribunalului, degradîndu-se mai întîii în ograda curții Domnești osîndiții cinstiți cu rangul de boerie, trimițîndu-se apoi pe la mănăstiri, spre canonisire.

Modul cum s'a procedat la degradarea osîndiților, se vede în programa ce urmează, pe care noi nu găsim de prisos a o reproduce aici. Iată-o:

Programă:

Pentru execuția degradării fețelor țivile sortite la așa osîndă.

§. 1. Degradăția se va executa în piața palatului administrativ.

§. 2. Două companii militare cu ofițerii lor, sub comanda unui Stab-ofițier în deplină uniformă, vor sta în piața spre săvîrșirea execuției.

§. 3. Osîndiții se vor aduce de cătră d-lui vel Armaș, de la Criminal, sub convoi militaresc, la locul degradăției, înaintați de cătră D. Șeful Poliției capitalei și un peloton de infanterie cu ofițerii lor și două doboșeri, și urmați de un peloton de jandarmi cu ofițerii lor călări. Div. comisarii ai evartalurilor vor merge călări pe la flancurile areștanților, fiind în deplină uniformă toți d-nii funcționari. Doboșerii vor bate marșul execuției în toată călătoria pînă la palat.

§. 4. La apropierea osîndiților de front, d. Stab-ofițier va comendă a se alcătui împrejurul lui caré, lăsînd în înlăuntru pe d. Prezidiul Tribunalului criminalicesc și pe d. vel Armaș.

§. 5. După orînduirea d. Prezidiului, osîndiții se vor așeza în șir, la locul ce le va însemna.

D. general Baicoianu, inspectorul cavaleriei, a convocat comitetul consultativ, caruia i-a supus toate aceste chestiuni. Comitetul le-a supus cunostintei d-lui ministru de rasboiu pentru a aviza la indeplinirea lor.

Regimentele 1 si 2 de geniu vor fi desfiintate imediat ce cazarmile ce se construie in Braila, Galati, Roman, si Craiova vor fi gata.

Se vor face din ele sase batalioane, din care unul de pontonieri la Braila si altul la Bucuresti, de telegrafice, Celelalte patru vor fi asezate pe la resedințele corpurilor de armata, dinu-se fie caruia specialitatile necesare trupelor de geniu.

Se lucreaza cu multa activitate in birourile ministerului de rasboiu la planurile si devizurile necesare pentru infiintarea in garnizona Bucuresti a unui parc de aerostatie, care se va incredinta conducerei d-lui Colonel Boteanu, din arma genului.

Aceasta institutie va costa de o cam data aproape o jumătate de milion.

D-nul General Baicoianu, colonelul Boteanu si Pontbriant au fost numiti in comisiunea de examinare a ofiterilor elevi ai scoalei speciale de Cavalerie de la Tirgoviste.

Examenele vor incepe la 1 Iulie si vor dura, in contra tuturor prescripțiilor regulamentare, pina la 15. Aceasta aminare provine din cauza ca d. Maior Ghimpeanu, directorul scoalei si profesor de tactică, nu si-a terminat inca cursurile cu care era insarcinat.

Escadroanele de tren vor fi puse definitiv, cu inceperea de la 1 Octombrie, iarasi sub comandamentul inspectoratului cavaleriei.

Se lucreaza la o repartitie a calilor si a materialului existent pentru formarea unei trupe de escadroane, al caror efectiv se va completa in cel mult un an.

Locurile de sub-lototenenti in arma cavaleriei fiind prea putine, septe din cei 41 elevi ai scoalei de ofiteri din sectia cavaleriei, vor ocupa provizoriu in regim de infanterie si atasi numai cu serviciul la cele de cavalerie.

Cum trebuie reorganizat

Ignoranța sa reava voința nu pot continua însă multă vreme; de voe de nevoie va trebui ca serviciul statistic de astăzi, ajuns într-un hal nenorocit, să fie reorganizat și va trebui, cât alt-fer nu se poate, să se inființeze din nou fosta direcțiune pe lângă care să se alipească o comisiune centrală, ast-fel cum există în toate țările.

Se impune reorganizarea în acest sens, mai cu seamă la noi unde șefii biurourilor statistice din diferite autorități nu-și dau seama de importanta lucrărilor ce se sânt incredințate și cari, lucrează, după al lor plac, neavind indicată o normă generală pe care să o urmeze.

Direcțiunea generală a statisticii, după cum tindea vechea direcțiune, va trebui să aibă controlul asupra tuturor lucrărilor statistice din țară și ajutate de comisiunea centrală, ea va aduce servicii imense țării. Statistica agricolă, statistica comercială, statistica populației, facerea recensământului și o mulțime de alte lucrări statistice de care nu se mai aude azi vorbindu-se la noi, trebuie făcute regulat la epoci anumite, în condițiuni conforme cu starea noastră economică și nu vom putea să le avem nici o dată, dacă nu se va inființa o direcțiune generală a statisticii cu o cărel conducere să fie însărcinate persoane competente în statistică și economie națională.

CRONICĂ ȘTIINȚIFICĂ

Creșterea omului și razele X.

Doi practiciani de talent, d-nii doctori Springer și Șerbănescu, au constatat cu ajutorul razelor X, că la nivelul genunchiului, cartilagiul, care unește tibia cu femurul, se prezintă sub aspect unei zone clare și transparente. Cu cât creșterea progresează la individul observat, claritatea se micșorează și sfîrșeste prin a dispărea eu totul, cînd, cartilagiul, infiltrat cu săruri calcaroase și osificîndu-se din ce în ce mai mult, o preste definitiv creșterea.

Plecînd de la această observație, cei doi experimenatori, au cercetat să vadă care este starea acestui cartilagi în principalele faze cunoscute de trecere.

Rezultatele obținute sînt de cel mai mare interes și razele Rontgen au înscris încă un pas făcut, grație lor, de știință; azi, în mod sigur se poate continua tratarea unui bolnav sau se poate părăsi ori-ce nădejde, supunîndu-se examenului radiografic. La myxodem, lumina catodică arată că cartilagiul de unire persistă mult timp fără să se osifice. În adevăr, tratamentul thyroidian a permis mărirea subiectelor pînă la 44 de ani.

La copii alcoolici, cartilagiul este subțire, ne-regulat și se osifică înainte de vreme. Persistă din contră în tuberculoza ereditară sau căpatată. De alt-fel, este de observat că un mare număr, de boli produe alterațiuni în dispozițiunea acestui organ și în modul său de a se osifica. În ori-ce caz, radiografia va permite de acum înainte de a lucra sigur, cîci, cit timp cartilagiul prezintă o zonă transparentă, se pot combate opririle de creștere, de vreme ce cînd examenul catodic ne dă opacitate, ori-ce tratament în scopul de a favoriza creșterea devine inutilă, creșterea fiind definitiv oprită.

Regatul Lilliput. — Romanțierul, fără voie, spun cite odată adevăruri, și Gulliver nu este așa de necrezut, în aventurile sale, pe cit pare. Un ziar rusesc din Turkestan anunță că doi călători danezi, d-nii Olifsen și Philipsen, au descoperit pe platoul Pamir, în Asia centrală, un nou trib, unde oamenii și animalele sînt extraordinar de mici. Boii au talia unui mic măgar din Europa; măgarul, el însuși, nu este mai mare ca o cîne al nostru; berbecii și caprele au mărirea pisicelor. De ordin ar oamenii nu sînt mai înalți de 0.90 pînă la un metru și femeile cel mult ajung pînă la 0.90 m. Fehul vieții pe aceste insule platouri și sărăcia nutrimentului ar fi cauza acestei opriri în dezvoltarea fizică a acestor oameni. Tribul nu se hrănește de cit cu vinat.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Consiliul de miniștri a decis ca toate lucrările proiectate în vara asta să fie suspendate și sumele prevăzute în budget pentru ele să fie afectate reparațiilor șoselelor, porturilor, etc.

Aseară, Sîmbătă, la orele 6, medicul cari îngrîșe pe A. S. R. Principele Ferdinand s'au intrunît din nou în consuli și au constatat că temperatura este normală și că convalescența și-a reluat mersul său îmbucurător.

Aseară, Sîmbătă MM. LL. Regele și Regina au fost din nou la Palatul de la Cotroceni spre a vedea pe A. S. R. Principele Ferdinand.

Distinsul doctor Asaky, a plecat la Paris, acum două zile.

Este aproape sigur că d-sa se va întoarce la toamnă în țară și se va stabili în Capitală, unde va recuipa catedra ce a avut la facultatea de medicină.

Se știe că puterile au decis să propună ca guvernator la Creta pe d. Numa Droz.

Aflăm însă că guvernul turcesc se opune la această candidatură, preferînd pe aceea a d-lui Dim. Sturdeza.

Peste puțin timp un trimis al Sultanului va veni în București, ca să intre în tratări cu d. D. Sturdeza.

În curînd noi amănunte.

D. C. Erbicianu, decanul facultății de teologie, a intervenit pe lângă ministrul cultelor spre a accorda cel puțin o bursă la trei ani spre a se trimite tineri teologi la diferite facultăți streine pentru complectarea studiilor.

Ieri dimineață mai mulți ardenași ai Statului s'au prezentat la ministrul domeniilor, d. Stolojan, și i-au cerut să rezilieze contractele pe cari le au cu Statul.

Ni se comunică că ministrul de finanțe a invitat pe colegii săi ca să nu mai trimeată statele de lefuri pentru plata funcționarilor de cit pentru 25 ale fie-cărui lun.

Situațiunea agricolă din partea de sus a Moldovei se prezintă ast-fel:

Rapița pierită toată. Cele cite-va fâci rămase vor da o recoltă cu desăvîrșire mediocră. În țară, din toată recolta de rapiță n'a rămas de cit 40 la sută.

Grul, cu toate ploile, măi mult a cîștigat de cit a pierdut și, dacă ploile vor înceta, recolta lui — în această parte a țării — va putea fi tratată ca o bună mijlocie.

Oarzele și ovăzurile sînt foarte bune și vor da o recoltă excelentă. De mulți ani, în Moldova de sus, nu a fost o recoltă măi frumoasă de orz și ovăș.

Porumbul iar nu e în pagubă prea mult în urma ploilor, de cit doară că pe alocure va rămîne cu o sigură prășală.

Finațurile vor fi în abundență. Cum se vede, situațiunea agricolă nu e dezesperantă. Ea poate deveni bună, cu o singură condițiune, ca ploile să înceteze.

Hotărîrile conferinței din Blaj

Conferința prelaților romino-greco-catolici s'a terminat Joi.

Asupra hotărîrilor conferinței, Gazeta Transilvaniei dă următoarele amănunte:

Aseară, după încheierea ședinței, primăram o telegramă, care ne-a adus vestea îmburătoare, că conferința episcopilor întrunită sub președinția I. P. S. Sale Mitropolitului a decis, ca Arhiepiscopul românii uniți să nu intre în congresul autonom al romano-catolicilor.

Astăzi am primit de la Blaj știrea că episcopii au decis a susține neatinșă autonomia provinciei metropolitane romine de Alba-Iulia. Au fost de față toți episcopii sufragani. Conferința a decis a înscința pe Primalele Ungariei despre hotărîrea luată.

Măi primirăm și o altă informațiune, care ne spune, că conferința episcopască s'a terminat ieri la amiază, că au fost discutiuni vii și că cu toate că s'au ivit și păreri divergente asupra modului de procedere, conferința a luat hotărîri solide.

Unirea din Blaj, organul oficios al mitropoliei romine unite, anunță în următorii termeni hotărîrea prelaților romini de a face reprezentanți pe lângă Împăratul Franz Iosef, în contra tendinței guvernului ungar de a supune biserica romină greco-catolică jurisdicțiunii bisericeii catolice-ungurești:

Pe cum suntem informați din loc competent, conferința episcopilor noștri, la care au participat toți trei episcopii sufragani de la Orade, Gherla și Lugos, în frunte cu Mitropolitul, din incidentul convocării congresului organizator al autonomiei bisericeii catolice din Ungaria a decis, să îndrepte cătră Majestatea Sa Împăratul și Regele Apostolic prin mijlocirea guvernului ungar o representațiune, în care să desfășure poziția de drept public a provinciei bisericeii mitropolitane greco-catolice romine de Alba-Iulia și Făgăraș și să ceară prea înaltul scut pentru drepturile ei.

Pester Lloyd, oficiosul guvernului ungar, vorbind despre mișcarea rominilor uniți, scrie următoarele:

Gravaminele bisericeii de rominilor nu pot iar gravaminele lor naționaliste nu-i permis să servească ca direcțiivă pentru Congres. Congresul să se nisească numai a organiza autonomia ast-fel, ca ea să corespundă adevăratelor interese ale bisericeii catolice și intențiunilor bine chibzuite ale factorilor interesați, atunci această dorință de mult nutrită se va realiza în cele din urmă fără considerare dacă rominii vor rămîne în pasivitate, ori dacă vor protesta iarasi în contra hotărîrilor congresului.

Ast fel să confirmă pe deplin știrile ce am dat noi asupra acestui congres, cu toată desmînțirea ce a voit să ne dea un ridicul ziar din Capitală.

Am anunțat că un ziar muzical din Berlin, vorbind despre muzica în România, a tratat în termeni puțin cuvicioși pe profesorul conservatorului nostru. Numai notul profesor de violon, d. C. Flesch, a fost scutit de teribilul critic german.

Din această cauză d. Flesch, a adresat zisului ziar o scrisoare prin care protestă contra calomniilor ce se aduc colegilor d sale, și mai ales d-lui Dinicu care, fără îndoială, ocupă un loc de frunte printre violonceliștii contemporani.

Voința Națională în 14 coloane de garmond, drept și cursiv, relevă o eroare a Epocăi, care a spus că Bernhard V. Bulow este ambasadorul Germaniei pe lângă Vatican și nu pe lângă Quirinal, cum e adevărat.

De și nu are nevoie de așa de lungă vorbă, pentru atît de puțin lucru, noi îl mulțumim.

Din T.Jiu ni se comunică următorul nostim incident, petrecut cu prilejul ultimei alegeri județene:

D. Dimitrie Mihail, candidat la consiliul județean, fiind în nedumerire asupra numărului de buletine ce trebuie să tipărească, a luat o statistică, din care a aflat că Gorjul are 160,000 de locuitori.

Atunci o idee luminosă a trecut prin capul candidatului: s'a dus la tipografia Miloseșcu și a comandat 160,000 buletine, de fie-care sușfet de acestia din județ cite unul.

Toată lumea a ris de naivitatea d-lui Mihail, numai tipograful Miloseșcu a rămas foarte mulțumit, de oare-ce comanda această monștră de buletine i-a procurat de lucru pe trei zile.

Ni se comunică că, într'o ședință a Sinodului, I. P. S. Mitropolitul Moldovei a propus ca locul de Arhiepiscop, cu titlul de Botoșăneanul, să se declare vacant, de oare-ce titularul P. S. Arhiepiscop Dosofteiu a demisionat din postul de Vicar al Mitropoliei Moldovei și nici nu mai locuiește în eparchie, fiind stabilit la Sinaia.

În răspunsul ce i-a dat, Ministrul Cultelor, d. Haretu, a explicat legea constituirei St. Sinod, arătînd că titlurile Arhiepiscopilor nu au legătură cu postul de Vicar, cari pot fi ocupate și de Archimandriții de scaune, cum de altmîntrelea prevede și legea.

Sinodul a admis părerea Ministrului, respingînd propunerea I. P. S. Mitropolit al Moldovei sub a căruia haină se ascunde cu totul altceva de cit interesul leget și dragostea frățască.

Din Galați

Inspecții școlare

D. Petre Rîșeanu, inspector general al învățămîntului secundar, a inspectat, în zilele de 12 și 13 Iunie, liceul din Galați, unde a asistat la diferitele examene, ce se făceau în acele zile.

Ast-fel, d-sa a asistat, în ziua de 12 Iunie, la examenele de Filosofie în cl. VII, de Romînă în cl. IV, de Latină în cl. I ord., de Romînă în cl. II divis, și de Elină în cl. III divis; iar în ziua de 13 Iunie, la examenele de Latină în cl. VI, de Franceză în cl. VII, de Elină în cl. III ord. și de Romînă în cl. I divis.

Intocvirea polițaiului

Prefectul din Galați, d. Zorila, a cerut demisia d-lui Al. Ignat din funcția de polițai al orașului.

Demisia a fost dată și înaintată Ministrului, iar în locul d-lui Al. Ignat, prefectul și recomandase pe d. Nicolae Petrescu, avocat, fost polițai în 1887 și 1888.

Imediat toți deputații și senatorii, în cap cu d-nii P. Sechiariș, Ap. Papadopol și G. Fulger, au sârit pe prefect și l'au obligat să revină asupra înlocuirii d-lui Al. Ignat, lucru care s'a și făcut: d. Al. Ignat rămîne la locul său, iar d. Nic. Petrescu, tras pe sfoară din nou, este azi mai supărat ca nicî o dată.

Disgrația, în care căzușe polițaiul, sta în legătură cu inactivitatea lui în chestia apărărilor contra inundației.

Primarul disgrațiat

O delegație a deputaților și senatorilor din Galați, din care nu lipseă inevitabilul P. Sechiariș, a venit la București să stăruiască pe lângă d. M. Ferichide, ministru de interne, să dissolvă actualul consiliu comunal din Galați sau cel puțin să revocce pe d. C. Plesniță din funcția de primar, ca unul ce a dovedit că nu e capabil de o asemenea sarcină.

Acea delegație au arătat ministrului că, în cazul revocării, au și găsit un primar în persoana d-lui G. H. Maeri, un notabil între notabili orașului??!

Ministrul ar fi dispus mai bine să acorde de soluțarea consiliului comunal—lucru ce ar conveni de minune și d-lui Gh. Nicorescu,—dar se teme grozav de rezultatul unor noți alegeri. Dacă i s'ar garanța o reușită—lucru cam greu de garantat,—d. C. Plesniță ar fi trimis la plimbare în 24 de ore.

Procesul d-lui G. Robescu

Vineri 13 Iunie s'a înfășurat din nou înaintea Curții de Apel din Galați Secția II opoziția d-lui G. Robescu la condamnarea din 13 Ianuarie 1896.

Curtea se compune, ca și la precedenta înfășurare, din d-nii: Economu, președinte, G. Tanovicianu, Al. Dobricianu, G. Stoicescu și Sp. Stătescu, membri.

Fotoliul ministrului public era ocupat de d. I. Bastake, procuror general.

D. G. Robescu se prezintă asistat de d. I. G. Poenaru-Bordea, în lipsa d-lor M. Cornea, Tache Giani și G. Panu, cari nu s'au putut înfășura alături cu clientul lor din cauză că erau ocupați în alte afaceri la București.

După ceteia jurnaltul Curții din 5 Iunie și a telegramelor d-lor M. Cornea și Tache Giani, cari arată că nu pot veni la acest termen din cauze de forță majoră, d. I. G. Poenaru-Bordea ia cuvîntul din partea d-lui G. Robescu și:

1) din cauza lipsei avocaților preveniului, cari cunosc afacerea, dar cari nu pot veni din cauze legitime;

2) din cauza că preveniul n'a luat cunoștință în mod legal de termenul fixat de Curte; cere amînarea procesului pentru alt termen, cînd d-nii Cornea, Panu și Giani vor putea să asiste pe clientul lor.

Procurorul general se opune la amînare; zice că Curtea poate intra în judecarea afacerii și fără avocați, că lipsa avocaților e numai un mijloc pentru preveniul de a amîna procesul indefinit și că Curtea a fost pînă acuma destul de generoasă cu d. Robescu.

D. G. Robescu însuși replică că nu cere generositate de la nimenea, ci numai dreptate și că nu pricepe ce fel de generositate poate fi aceea, cînd în 20 de zile Curtea i-a pus cînti termene de judecată, cari l'au costat atît de mult și moralicește și materialicește. Lasă la aprecierea Curții cererea de amînare, pe care o depune și în scris.

După o deliberare de aproape o oră, Președintele intră în sala ședințelor și anunță că:

Curtea, apreciînd situația în care se află azi preveniul, care se prezintă fără apărători, amînă tot în continuare procesul pentru 25 Iunie. Deliberarea a fost tare zgometoasă și glasu-ri judecătorilor se auzia pînă în sala ședințelor.

taia prin țig, închiderea în temniță, închiderea în gros, închiderea în monastire, băgarea în catargă, globirea, mai găsim și: purtarea de coșle cailor, purtarea pe uliță în piele și bătaie, purtarea fîpșitorului pe ulițele țirului în piele de măgar, cu fața spre coada măgarului, minat de dirlog, de către muierea lui.

Pravila lui Andronachi Donici din 1814 la titlu 41, prevedea pe lângă pedepsele ce urmează: punerea în țepă, arderea cu foc, scoaterea ochilor, scoaterea unui ochi numai, tăierea minilor, tăierea unei minți numai, bătaia, închisoarea, globirea la cutia obștei, și: tăierea părului.

Condica criminală din 1820, enumeră următoarele soiuri de pedepse: moartea vinovatul prin tăierea capului sau prin spinzurare; vechnică închidere în groapa Ocnii sau a temniței, sau prin evgheniei, perderea cinului și a evgheniei și defaimarea în fața obștei prin îmbrăcarea de sucman, vremelnica închidere la Ocnă, sau în temniță, vremelnica închidere la mînăstire, punerea în obezi ca să slujască la minăs-

ture, ridicarea la camera gospod;), bătaia cu toiage sau cu biciul, bătaia la fața locului, bătaia pe toate ulițele orașului, bătaia în rîspinti, bătaia la poarta Curții domnești, bătaia la Isprăvnice, izgonirea din țară, pierderea dreptăților politicești, globirea la cutia minelor, ceteia fațetului întru azul obștei în trei rinduri, expunerea chipului osinditului de către gealat spre defaimarea în patru locuri a orașului și alăturarea pricinii osinditului în scris, tundera părului capului în public la femeii, și trecerea numelui făptașului în condica și-reșilor.

Pe lângă aceste pedepse prevăzute prin legislațiunile noastre penale, mai erau în obiceiul țării: înboudarea în frunte și în spîtare;), peceltuirea hainelor de pe con-

2) Închisoarea pentru cei cinstiți cu ranguri de boerie, pentru evgheniești.

3) În timpurile mai de mult, a fost obiceiul la noi, ca boerii să înfereze cu inițialelor lor, în frunte sau în spate pe țiganii fugari ca să se poată gasi mai ușor. Ei îi mai înseamnă încă și pe brațe cu aceleași inițiale, prin un fel de tatuare, care se făcea în modul următor: să lega brațul în două locuri, pentru a se împiedica circulația sîngelui, și apoi în spațiul celor două legături, să impungea mina cu un ac pînă de-a dăea singele, scriindu-se inițialele boerilor, și apoi presărînd peste acele impunături praf de pușcă, îi dădea foc, rămîind apoi acele inițiale însemnate, fără a se mai șterge vre-odată.

Modul acesta de înfăier, fie pe frunte fie pe spate, prin mijlocul unui fier înroșit în foc, să găsește la noi ca pedepșă contra condamnaților recidiviști, numindu-se îmboudare, fiind-că pe ferul cu care se înseamnă era capul unui bour. Aceasta se poate vedea din: Anaforoara, Divanului Domnesc din 1840 Mart. 6, cu No. 727 atîngătoare de îmlouarea nepărășitorilor de rele. (Vezi Aduanare de ofisuri și deslegări, pu-

damași, *) bătaia cu urechia la stîlp *) falanga;), punerea coarnelor pe cap, *) și altele.

blicate de Banul Dimitrie Hasnas. Iași 1844, pag. 239).

Origina înfăierărei a foarte veche: o găsim la popoarele din anticitate, precum la Grecii, la Romani, la Gali, Germani și la alte popoare. Romanii înfăieră în frunte pe selavii fugari cu litera F; cite odată li se puneă numai un cerc de fer la gît, sau o brățea pe care era săpăta numele stăpînului lor. (Vezi legea Aelia Sentia. Gai. I. 13—15).

Semnul bourului să mai punea la noi de către geometrii statului în copaci ca semne de hotare.

4) Pe la anul 1806, sub a treia ocupațiune rusească, pe cînd Senatorul Milasevici era cărmuitor în Moldova, aflăm că s'a peceluit hainele de pe o condamnată, sînd ast-fel fără a-l putea scoate de pe ia, timp de un an în mînăstire Agapia.

5) Această pedepșă se aplică la casapi și la pitari cari nu vîdeau drept la cumpănă. Iată ce aflăm în Istoria Moldovei de Postelnicul Manolachi Drăghici, Iași 1857, t. II, pag. 47, că se petrecea sub Alexandru Mavrocordat Voda pe recedii și Deli Bet (1782): "Iar care din casapi său piară îndrăzneă să vînză lipsă pedepșă era sîntă să-l bată cu urechia la stîlp, unde sta cite o zi întreaga în ochii publicului, și cei mulți rămîneau zaluzi și smîniți de mințe în toată viața."

6) Despre această pedepșă nu spune Postelnicul Manolachi Drăghici loc. cit. că Alexandru Mavrocordat Voda poreclit Deli Bet, cînd se întimpla să iasă tiptil (incognito) prin oraș, precum obiceiului Domnii din vechei, falanga mergea cu dînsul pentru Zapci.

7) Obiceiul de a să pune coarne pe cap ce pedepșă, n'a fost aplicat de cit numai țiganilor de către stăpîni lor. Cite o dată în vîrful coarnelor să puneau și clopoței.

Noi Alexandru Ioan Mavrocordat Voivoda cu mila lui Dumnezeu Domn Țării Moldovei.

Fiînd că de la o samă de vreme s'au obicei-nuit mulți oameni ce sînt cu totul pleacăți pe calea strîmbătății a umbli și împotriva dreptății, a supăra și a păgubi obștia, și de a pururea a porni, și a întărta ne sfîrșite pricin de judecări la Divan, a cărora sfîrșit este de mare sără-ție și slîngere la amîndouă părțile: oșbit de multă supărare ce să pricinuește Divanului. Deci pentru ca să conțenească de acum înainte această urmare a acel fel de oameni violenți și șireți, s'au socotit de către Domnia mea, cu sfatul de obștie, ca după ce la Divan să vor dovede vire uniți, că au pîra nedreaptă an umbiat cu viclesug asupra altora ca să ia și să apuce moșii, vii, livezi, țipani, dughene, bani și altă ori-ce, fără a nu avea pic de dreptate ci numai cu chipuri viclesugite. Unii ce aceia, după ce să vor hotări și să vor sfîrși oșbite pedepsele lor, adică să plătească cheltuelile și pagubile ce s'au pricinuit părții cet drepte, și apoi spre pilda altora, bătîndu-se cu togele la poarta Curții gospod, să se treacă numele acelor violenți și șireți într'această Domnească a Divanului condică, cu arătarea pricinii și a viclesugului lor metahirisire, ca, după aceea să fie cunoscuți și sîntuți de șireți, să nu li să mai dee ascultare jalobel lor și ziselor lor, sau vre o mărturie de vor da pentru ori-ce, la care și cu jurămînt, în samă să nu să ție, ci de a pururea să se socotească ca niște oameni de prisosit, violenți și șireți și întocmai cu tălharii; după ce cu vino-văția lui se va trece intru această condică cu iscăltirile Dumnilor sale veșților boeri a Divanului, și cu pecetea Domnească, să fie precum mai sus s'au arătat. Și de vire va întimpla vre unii dintr'aceia să fie la rînduiala maziilor, sau a neguțitorilor, sau la alt rufet, să se dea în lîr cu țara, ca să-l veghie urmașii lor a mai metahirisi acea vicleană urmare.

(Locul pecetii gospod) 1786 Mai 1 Prociul vel Logofăt

A se citi în pag. IV: Inundațiile din țară și corespondențele din Fălțiceni și R-Vilcea.

INUNDAȚILE ÎN ȚARĂ

GALAȚI

(Correspondență specială a Epocii)

Frica de inundații este astăzi la Galați mai mare ca nicădată.

Soseaua Prutului abia mai poate rezista. Cu toate lucrările de întărire și apărare ce se execută într-una, această șosea este foarte deteriorată și ruperea ei e o chestie de puține zile. Deja în două locuri a fost ruptă, gaurile însă au fost imediat astupate cu saci de pământ și revărsarea apei în suburbia din vale a orașului aminată pentru o vreme.

În punctul de lângă gară pericolul este vecinic amenințator, de aceea aici s'au luat și cele mai multe măsuri de apărare. În această parte apa Brateșului este cu aproape un metru de-asupra liniei ferate. Dacă s'ar întâmpla ca apa să rupă digurile ridicate aici, întreaga gară cu toate magazile și atelierile ei ar fi inundate. De teama unei astfel de nenorociri, punctul acesta este mai ales privilegial și toate silințele sînt în această parte concentrate.

Apă Brateșului, care în zilele trecute era pe unele locuri cu un metru, pe altele cu jumătate metru mai jos de cel șoseaua, alaltăieri numai cu o palmă nu trecea peste șosea, iar în urma ploilor de azi și de ieri acum stă să treacă peste șosea și numai cu multă greutate poate fi oprită.

Vînturile contribuiesc foarte mult la mărirea pericolului. Ele stîrnesc valuri, de multe ori foarte mari și puternice, care lovesc cu violență în șosea și o strică în așa chip, că astăzi s'au pierdut toate speranțele de mîntuire.

Ziua și noaptea șoseaua Prutului este privilegială de soldați, fără concursul cărora orașul ar fi fost de mult inundat. Tot ei fac și întrețin lucrările de apărare, iar o mulțime de care și ghiocieri aduc saci cu pământ pentru întărirea șoselei.

Locuitorii din vale fug mereu abandonîndu-și casele și se mută în partea din deal a orașului. Badalanul este aproape întreg pustiu și băgănia continuă. Pe de altă parte comercianții de grîne procedează cu mari cheltuieli și alte sacrificii la desertarea hambarelor lor și produsele le depun parte în șepuri închiriate pe Dunăre, parte le transportă în magazile din deal sau pe alte locuri mai ridicate și prin urmare la adăpost de orice primejdie.

Din partea Dunării apa a pătruns deja în oraș. Toate magazile din strada Portului, din partea dreaptă, începînd de la Gura vadului și pînă la bursă, sînt azi în apă. Mărurile au fost parte suite prin poduri, parte au fost transportate la deal în alte magazii.

Un moment se inundase strada Dogăriei pînă la scările de la Vadul Arhangheli Mitoc, strada Portului pe o mare întindere și erau amenințate magazile din stînga străzii, chiar cele care sînt mai sus mult decît nivelul străzii. S'au adus însă pompe, care funcționează în permanență și prin mijlocul cărora apa a fost pompată și pericolul pentru un moment înlăturat.

Digurile făcute pe malul Dunării pentru apărare nu mai pot rezista, apa se infiltrază prin ele și amenință să se reverse asupra orașului.

Alaltăieri apa Dunării era staționară. Cu ploile de ieri și azi a început însă a crește din nou. De asară și pînă azi la amiază a crescut cu doi centimetri.

Mii de oameni urmăresc zilnic progresesele și ravagiile apei și cu toții deplîng marea nenorocire ce amenință orașul.

D. Ionel Brătianu la Galați

Ministrul lucrărilor publice, însoțit de d. Anghel Saligny, directorul căilor ferate, a sosit în Galați Mercuri la ora 5 și jum. p. m. Trenul s'a oprit lângă fabrica de gaz a d-lui Gr. Moisiu și de aci înălțîi oaspeți, însoțiți de prefect, primar, polițai și ingineri, s'au urcat în trăsuri și au vizitat toată șoseaua Prutului pînă la capătul ei dinspre Badalan, aflat azi în apă. De pe șoseaua Prutului au trecut la d-kuri, unde au inspectat lucrările de apărare făcute pentru mîntuirea dokurilor. De aci au luat-o de-a lungul străzii Portului inspectînd lucrările executate în această parte.

Este sigur că ministrul și-a exprimat pe de-a-întregul neîncrederea în primar și prefect, căroră le-au făcut observații pentru lipsa lor de prevedere și de acțiune față de marea nenorocire ce amenință orașul. Ca urmare a acestei manifestații, ministrul a încredințat inginerilor statului grija de a ne apăra de inundații, și a mulțumit foarte caldușor reprezentanților oștirii, care a fost de altă folos orașului.

O astfel de desavurare ar sta, după unii, în legătură cu apropiata mazălire a prefectului, care a dat dovadă în această ocazie de o mare pros-

tie, iar pe de alta cu dizolvarea consiliului comunal, cerută cu stăruință de d-nii deputați și senatori, cari nu mai pot îngădui pe d. C. Pleșniță să conducă destinele orașului.

TULCEA

Tulcea, 12 Iunie.

Toemai Luni, cînd a apărut în *Voința Națională* că apele Dunării scădeau, ele din contră se vărsau cu furie pe străzile orașului nostru, înecînd totul, distrugînd casele oamenilor, umplînd cafenele și prăvălii.

Azi, Mercuri 12 Iunie, străzile sînt inundate, afară de tîrgul turcesc. Pe strada Isaceea sînt dărîmate 3 case și vre-o 12 sînt înclinat ca turnul de la Pisa. Grădina Publică e sub apă. Capitania portului a devenit un parc pentru prins pește. Palatul administrativ e în pericol. Pe străzile Tulcei, lumea se plimbă în bărel, ceea-ce, în treacă fie zis, nu-i toemai la locul său, acum cînd orașul este în jale.

Negustorii de cereale, din port, multă marfă din stradă în stradă, din magazine în magazine și apa vine, crește mereu. Cursurile școlii de băieți No. 1 s'au întrerupt. Proprietarii găuresc dușumele ca să nu le ridice forța apei, pricinînd pagube mai mari.

Luni, consiliul comunal a fost convocat de urgență ca să voteze 10.000 de lei, credit pentru lucrări de apărare în contra inundațiilor.

Un consilier a observat însă că apa a trecut peste chei; ori-cît bant s'ar cheltui, sînt bani în vînt svirlîți, căci apa nu se mai poate opri. Consiliul a refuzat dar creditul. Atunci serviciul hidraulic a încercat să ne apere, închinînd întreținerea străzilor cu saci cu pământ, zadarnică muncă, căci apa a trecut peste saci și pe sub ei.

**

Ajutorul de primar, St. D. Teodoroff, luera într-o zi cu pomperii dîndu-le ordin să pompeze apa de dincoace de saci și să o arunce dincolo, Butea Danailor. Locuitorii speriați, admirau curajul și inteligența ajutorului.

Se vede că n'a glumit acel care povestea că în tînerața lui ajutorul primind două fișciuri de câte 50 de lire fiecare să cumpere de unul lîna, de altul fasole, s'a întors după 10 kilometri să întrebe pe tatăl său din care fișcă să ia lîna și din care să ia fasole.

Tot et.

„EPOCA“ ÎN PROVINCIE

R.-VÎLCEA

În ziua de 7 Iunie a. c. pe la ora 9 a. m. femeia Elena Drăgoșin, de fel din orașul Birlad, venită și stabilită cu soțul său în orașul nostru de 15 zile, alegîndu-și domiciliul provizoriu la d. Ioan Elisorescu, cit timp soțul ei va avea de lucru la lucrările liniei Rîmnicu-Calimănești, a trimis pe fiica sa anume Zinca, în vîrstă de 8 ani, să aducă un ulcior de apă de la fîntina din zăvoiu orașului ce era în apropiere. Fetița, întîrziind prea mult, mama sa a plecat după copilă spre a vedea cauza întîrzierii.

Negăsind însă la zăvoiu pe fată sa și pe alt cine-va ca să-l poată întreba, disperată, neștiind ce i s'a făcut copilă, s'a dus la poliție și a denunțat cazul polițaiului C. Avramescu.

D. polițai răspunde nenorocitei femei, să se duca să-și caute fata, căci dînsul nu este păzitorul copiilor oamenilor și să plece mai repede din nautea lui.

Atunci biată femeie, plecînd cu durerea în suflet, plîngînd pe drum, a fost îndreptată de niște persoane a se duce la parchet și să reclame.

Procurorul, cînd a văzut pe acea femeie, în stare disperată, fără nici o întîrziere, a dat ordin polițaiului ca de îndată să ia măsuri spre a descoperi unde se găsește copilă, și a cerut de urgență rezultatul. Nenorocita mamă prezentîndu-se din nou la polițai cu ordinul ce s'a dat de procuror, a fost luată în batjocură și polițaiul nu a luat nimic în seamă.

Mama, afind că copilă sa este ascunsă în casa lui Năstase Sirbu, care și are domiciliul peste drum de zăvoiu, unde se dusese copilă a lua apă, a comunicat faptul polițaiului. Acesta a trimis atunci cu numă copie, pe un sergent de oraș spre a cerceta.

Ajunși la Năstase Sirbu, acesta cum îi vede i-a luat la goană, zicîndu-le să vie vre-un comisar să caute în domiciliul lui, iar nu slugi după la stăpîn.

Cînd s'a povestit întîmplarea de la Sirbu polițaiul a început să facă haz, și într'un mod mai mult caraghios, a trimis pe un comisar, Mareu Stoenescu, care e trecut peste vîrstă de 70 ani, fost servitor pînă acum patru luni la Simulescu să cerceteze; însă și acesta a obținut acelaș rezultat ca și sergentul de stradă.

În adevăr, pînă să vie acest comisar neputincios, fata a fost expedită, în cătunul Copăcel, comuna Oenele-Mari, la unul Petrică Nicolae.

În urma informațiilor și svonorilor răspîndite în oraș văzîndu-se indolența poliției, au plecat în urmărire tînerii Haralambie Elisorescu și Costea Alexandrescu, cari ajungînd în cătunul Copăcel au găsit pe copilă ascunsă, într'una din camere, încuiată, la locuitorul Petre Nicolae. Luînd copilă, s'au înapoiat cu ea în oraș.

Parchetul cercetează acum afacerea.

SUCEAVA

Ni se scrie din Fălțieni: Statul vînzînd că plasa Muntele din județul Suceava n'are o cale de comunicație cu capitala județului, a dat în antrepriză facearea unei șosele cu termen de 2 ani. *Au trecut deja 4 ani, s'a cheltuit aproape un milion și nici în ziua de azi nu se poate circula din cauză că antreprenorul a părăsit lucrarea, însărcinînd pe un samsar din Fălțieni, un anume Bolocan, care de cînd există n'a avut ocazie să vadă cum se lucrează o șosea.*

E o nedreptate ne mai auzită că o întregă plasă să nu poată pătrunde în Fălțieni și să fie locuitorii nevoiți să și cumpere porumb din Austria, plătînd vama austriacă, numai din cauză că trebuie cîteva mii de lei spre a se termina presatul șoselei.

Ar fi de dorit ca Statul să și ia asupra și presatul, lăsînd în disponibilitate pe d. Bolocan, și cu chipul acesta se va termina o dată această șosea și Statul va căpăta mulțumirea întregii populații din plasa Muntele.

VECHIUL MAGASIN

LĂMPI, SOBE, MAȘINI DE BUCATE
ȘI ORICE INSTALAȚIUNI

MARCUS LITTMAN SUCCESOR I. WAPPNER

61. Calea Victoriei, 61 (vis-à-vis de Episcopie)

Recomandă Onor clienți instalațiunile de băi, lucrare numai în Zinc, cu diferite sobe de aramă pentru încălzit apa.

BAI de ABURIGIgienice

recomandate de toți medicii celebri, poate să facă ori-cine în casă
DUȘURI SISTEMATICE
CU AER COMPRIMAT

CLOSETE «tout a le goût» igienice și sistematice
STICLE DE CONSERVE hermeticește închise, de toate mărimile.

Unicul DEPOU în țară cu mașini de bucătărie din renumita fabrică GEBRÜDER BOEDER din «Darmstadt», precum și splendidul lor asortiment de LĂMPI ELEGANTE pentru atîrnat și masă, cu mașinele Americane «WUNDER», toate cu aer.

M. KOHAN Galați și Brăila

DEPOSITUL

CUȚITELOR DE PÂINE, DE TORTE, DE CARNE, etc. etc.
DIN RENUMITELE FABRICI

„THE CHOISSY KNIFE CO. DIN AMERICA”
CEL MAI UTIL și PRACTIC CADOU pentru MENAGIU
Cereți numai CUȚITE „CHRISTY”

Deposit de Case Englezești „Chatwood”
Neinvinsibile, Inspargibile și cele mai sigure contra incendiului

Deposit de Cântare Englezești
Centisimale de la 350 kgr. pînă la 2,000 Capacitate
Construite de fer și oțel

PREȚURI CORENTE DUPĂ CERERE SE TRIMIT GRATIS ȘI FRANCO

Tipografia EPOCA execută tot felul de lucrări atîngătoare de cea-
stă artă, cu cea mai mare acurateță și cu prețuri foarte moderate.

E. WOLFF

STUDII Pregătitoare și EXECUTAREA ÎNTREPRINDERILOR de ori-ce fel
BUCUREȘTI.— Strada Sf. Dumitru, 3.

CEL MAI MARE DEPOSIT de toate ARTICOLE TECHNICE
TUBURI DE FONTĂ, DE FER ȘI DE PLUMB
TUBURÎ de CAUCIUC și de CÂNEPĂ pentru VIN, APĂ, etc. etc.
POMPE pentru VIN, APĂ și PETROLEU
ROBINETE pentru APĂ și ABUR, ARTICOLE de CAUCIUC și de AMIANTĂ
ARMATURE pentru CAZANE de ABUR și LOCOMOBILE
CURELE de PIELE și „BALATA”, MACARALE și VIRTEJE

MAȘINI ȘI UNELTE DE ORI-CE FEL
Table de fer Negre, Plumbuite și Galvanizate
Table de Zinc, Oțel englezesc și Bessemer

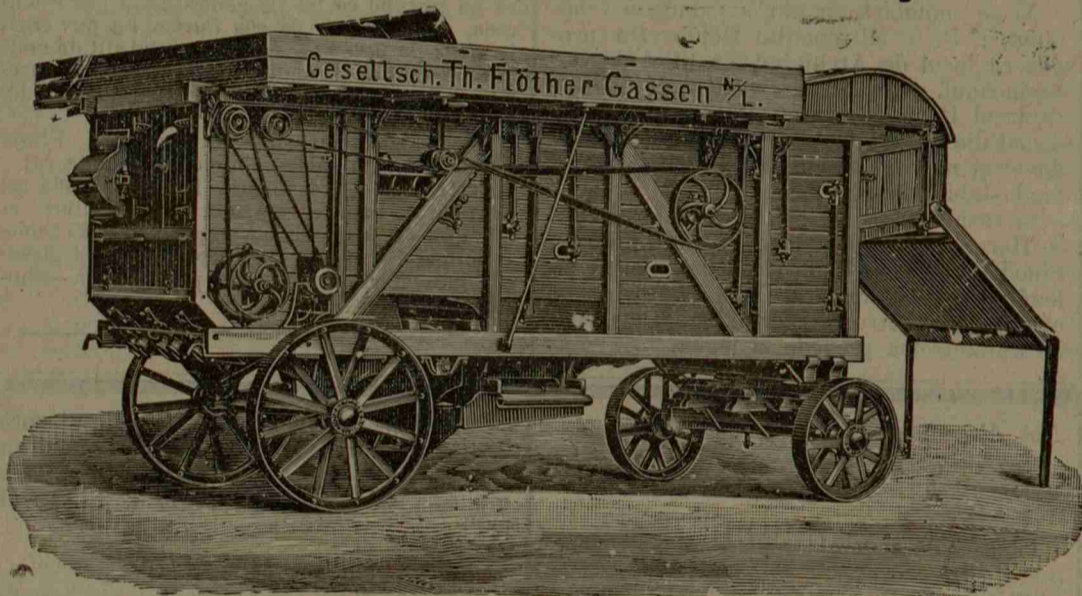
ATELIER PENTRU REPARAȚIUNI DE MAȘINI

Fabrica de Balamale de fer și de Alamă
Bronze și Ferărie de construcții de ori-ce fel
CONSTRUCȚIUNI DE FER, REZERVOARE, etc. etc.
Secțiune pentru articole de precisiune: Părți de muniții de reșobii
NUMĂRUL LUCRĂTORILOR 150.

EUGENIU BEHLES

Representant general al renumitei fabrici TH. FLÖTHER din Germania

București. — Strada Bibescu-Vodă, 1, 2 și 4. — București.

CEL MAI MARE DEPOSIT DE:

LOCOMOBILE ȘI TREERĂTORI

de 6, 8, 10 și 12 cai putere.

premiat cu cea mai înaltă distincțiune, adică cu unica

MARE MEDALIE DE AUR

(La concursul de Treerători de la Herăstrău la 1891)

Aceste Mașine îndeplind toate cerințele agriculturii din țară, o asemenea garnitură, adică: Locomobilă și Treerătoare, s'a cumpărat de onor. minister de Agricultură pentru școala centrală de Agricultură de la Herăstrău.

PLUGURI UNIVERSALE

DE OȚEL, PERFECȚIONATE

Pluguri cu 2, 3, și 4 brăzdare, tot-d'a-una 400—500 pluguri în deposit.

Pluguri cu semănător de Porumb. — Pluguri Normale.

Semănători, Triori
Vinturători, Greble de Fân
Batoze de Porumb
Mașine de tăiat pae și Fân
Răriți, Cultivatori, Tăvăluți
Grape de fer flexibile și diagonale
Părți de rezervă
Mușumale

Curele de transmisiune
Pietre de moară franceze
Morți transportabile
pe postament de fer și lemn.
Instalațiuni de morți perfect automate
cu valțuri.
Molotare de petrol, etc.

Pompe
pentru spălătul cazanelor de incendii și de grădini.

MAȘINE DE SCĂRMĂNAT LÎNĂ. — PIVE DE POSTAVURÎ, etc.

Secerătoare simple „Continental” și Cositoare
PRECUM ȘI RENUMITA

Secerătoarea „BONNIE”

CU APARAT DE LEGAT SNOPI ȘI CU TAIȘUL LA DREAPTA
Cea mai simplă, ușoară și solidă, construită cu totul din oțel
Ultima perfecțiune, Model 1897
DIN RENUMITA FABRICĂ

JOHNSTON HARVESTER C^{omp.}, Batavia (America)

Garanție pentru buna funcționare și material solid